

จาก “รู้จักอภัย ตั้งใจศึกษา...” สู “สร้างความรู้สู่สากล สร้างคนคู่คุณธรรม”

รองศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชาที่ยืนยงคู่ประเทศไทย เป็นระยะเวลายาวนานถึง ๔ ทศวรรษ และครบรอบ ๔๐ ปีในปีนี้ ประชากรชาวมหาวิทยาลัยรามคำแหงตั้งแต่ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาทั้งในอดีตถึงปัจจุบันรวมมีประมาณ ๒ ล้านคน โดยเฉพาะบัณฑิตรามคำแหงที่ทำประโยชน์แก่สังคม ประเทศชาติทั้งภาครัฐและเอกชนรวมแล้วประมาณ ๘ แสนคน และปัจจุบันยังมีนักศึกษาที่ลงทะเบียนศึกษาอยู่ทุกระดับทั้งปริญญาตรี – ปริญญาโท – ปริญญาเอกรวมแล้วประมาณ ๓ แสน ๒ หมื่นคน นับว่าเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของชาวมหาวิทยาลัยรามคำแหงตั้งตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ เป็นต้นมา ได้ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรชั้นนำในสาขาวิชาการต่างๆ และทำหน้าที่อื่นๆ ของมหาวิทยาลัยอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนผมในฐานะเป็นผู้หนึ่งที่มีโอกาสได้ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน รู้สำนึกในพระคุณของมหาวิทยาลัย และมีความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยอย่างมาก เพราะได้มีโอกาสรับใช้มหาวิทยาลัยมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานเกือบทั้งชีวิต ทำให้มีสถานภาพความเป็นอยู่ มีเกียรติและมีความสุขในชีวิตตามสมควร ผมจึงมีความภาคภูมิใจที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความเจริญก้าวหน้าจนกล่าวได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศอย่างในปัจจุบันนี้

มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีเรื่องราวในแง่มุมต่างๆ มากมายที่จะกล่าวถึง ต่อไปนี้ ผมใคร่ขอกล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ หรือวลี หรือคำขวัญ หรืออาจจะเรียกอย่างใดก็ได้ ซึ่งเมื่อกล่าวถึงแล้วจะย้าความรู้สึกที่เป็นชาวมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ทันที

“ลูกพ่อขุนฯ” เป็นคำแรกที่ทุกคนเข้าใจแน่นอนและอยู่เหนือคำอธิบายใดๆ

“สุพรรณิการ” ซึ่งเป็นต้นไม้พระราชทานใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก็เป็นสัญลักษณ์ชาวมหาวิทยาลัยรามคำแหงสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ นอกจากคำว่า “ลูกพ่อขุนฯ” และ “สุพรรณิการ” ดังกล่าวแล้ว ผมใคร่ขอกล่าวถึงวลี หรือคำขวัญที่เป็นอมตะของชาวมหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังต่อไปนี้

“รู้จักอภัย ตั้งใจศึกษา บูชาพ่อขุน สมองคุณชาติ” ทั้ง ๔ ประโยคนี้เป็นคำขวัญ คำแรกที่อดีตอธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ ผาสุกนิรันต์เป็นผู้คิดขึ้น เพื่อเตือนสติและปลุกฝังจิตสำนึกแก่ลูกพ่อขุนทั้งหลาย ผมจำได้ว่าท่านคิดได้ ๓ ประโยค

แรกอย่างรวดเร็วคล่องจองกัน คือ รู้จักอภัย ตั้งใจศึกษา บุษაพ่อขุน แต่ประโยคสุดท้ายที่ว่า สมองคุณชาตินั้น ท่านใช้เวลาอีกประมาณ ๓ เดือนต่อมาจึงจะคิดได้ ซึ่งท่านได้ให้ความหมายคำขวัญดังกล่าวอย่างลึกซึ้ง “**รู้จักอภัย**” หมายถึง ความรัก ความสามัคคีของนักศึกษาที่เข้ามาศึกษา ในรามคำแหงที่มาจากหลากหลายของผู้คนที่มีความรู้ ภูมิปัญญา และจากทุกสถานที่ทุกแห่งหน ทั้งในเมืองกรุงและต่างจังหวัดจึงต้องการให้มี ความรัก ความสามัคคีอยู่ร่วมกันอย่างพื่ออย่าง นื่อง มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้รู้ชนะหนักนินทาหนักนินดาให้อภัยกัน “**ตั้งใจศึกษา**” ก็หมายถึง เมื่อเข้ามาเป็นนักศึกษาแล้วต้องเอาใจใส่หมั่นศึกษา เล่าเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของนักศึกษา “**บุษาพ่อขุนฯ**” หมายถึง ให้ความเคารพสักการะบุษาพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งมหาวิทยาลัย ได้รับพระราชทานพระนามของพระองค์ท่านเป็นชื่อมหาวิทยาลัย รวมตลอดความเคารพ สักการะเทอดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ตลอดไป และ “**สมองคุณชาติ**” หมายถึง ลูกพ่อขุนทุกคนจะต้องทำคุณประโยชน์แก่สังคมประเทศชาติเป็นส่วนรวมทั้งในขณะที่ศึกษาอยู่ และโดยเฉพาะเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องทดแทนพระคุณของชาติของแผ่นดิน โดยทำความ ดีความงามตามความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษาเล่าเรียนจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นที่สุดด้วย

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน หรือ อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ซึ่งเป็นวลีในยุคแรกของรามคำแหงที่ใช้ ใน “**ข่าวรามคำแหง**” ที่รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข อาจารย์รุ่นแรกเป็นผู้ริเริ่มเสนอ อธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ ภาณุรัตน์ให้จัดทำข่าวรามคำแหงเพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ ระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษา ดังนั้นในยุคแรกปี ๒๕๑๔ จึงมีคำว่า “**ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน**” เป็นคำที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษา ซึ่งจะต้องศึกษาโดยพึ่งพาตนเองมากที่สุดเพราะ เป็นมหาวิทยาลัยตลาดวิชา จะมาเรียนก็มีชั้นเรียนให้ ไม่มาเรียนก็ดูตำราเอง ต้องยอมรับว่าต้อง เรียนด้วยตนเองจึงจะประสบความสำเร็จได้

“เปลวเทียนให้แสง รามคำแหงให้ทาง” ซึ่งเป็นวลีที่ได้มีการประกวดคำขวัญของ มหาวิทยาลัย คำขวัญที่ชนะการประกวดมีความหมายอย่างยิ่งของข่าวรามคำแหง เป็นวลีที่ สะท้อนความรู้สึกถึงสถาบันการศึกษาที่ให้โอกาสทุกคนก้าวไปสู่การดำรงชีวิตที่ดีในทุกด้าน ทุกทาง เป็นการให้กำลังใจในขณะที่เป็นนักศึกษาและรวมทั้งเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วก็ตาม

“บัณฑิตรามคำแหงต้องมีความรู้คู่คุณธรรม” ซึ่ง รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข ได้ให้ วลีอมตวลีหนึ่ง ทันทิที่รับตำแหน่งอธิการบดี(พ.ศ. ๒๕๓๗) อันแสดงถึงวิสัยทัศน์ของ รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข ที่ประสงค์ให้ลูกพ่อขุนที่สำเร็จการศึกษาต้องมีความรู้ คู่คุณธรรม และท่านก็ได้จัดให้มีวิชาความรู้คู่คุณธรรมให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนวิชานี้ นับเป็น

มหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ดำเนินการสอนวิชาความรู้คู่คุณธรรม(พ.ศ. ๒๕๔๓) แก่นักศึกษาทุกคน มาแล้วกว่า ๑๑ ปี

“ไม่มีราม ไม่มีเรา” เป็นวลีที่ชาวรามคำแหงโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศิษย์เก่ารามคำแหงทั่วทุก หนทุกแห่งพูดถึงเสมอ เป็นวลีที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิดของศิษย์เก่าที่รำลึกถึงพระคุณของ มหาวิทยาลัยที่ให้โอกาสประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้ ทำให้สามารถประกอบอาชีพทั้ง ภาครัฐและเอกชนเป็นที่ยอมรับของสังคมและมีความมั่นคงในชีวิต เป็นวลีที่แสดงถึงความ กตัญญูกตเวทิตาต่อสถาบันอันเป็นที่รักของชาวรามคำแหงทุกคน

“สร้างความรู้คู่สากล สร้างคนคู่คุณธรรม” เป็นคำขวัญสดๆ ร้อนๆ ที่ชนะการประกวด คำขวัญเนื่องในโอกาส ๔๐ ปี รามคำแหง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ คำขวัญนี้ยังสะท้อนให้เห็น อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ดำรงอยู่ และกำลังก้าวไปสู่ทศวรรษที่ ๕ แท้ที่จริงแล้ว คำขวัญนี้คือสิ่งที่ดีต่ออธิการบดี รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข ทำมาโดยตลอดคือ การ ขยายการศึกษาไปสู่สากลและสร้างคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม

ผมคิดว่า เอกลักษณ์ วลี คำขวัญที่กล่าวมาข้างต้นเป็นอมตะ ทนสมัยอยู่เสมอ หากผู้ที่เป็น ลูกพ่อขุนได้พบ รับทราบหรือได้เห็นก็จะมีความรู้สึกนึกคิด รำลึกถึงสถาบันมหาวิทยาลัย รามคำแหงทันทีและแสดงถึงความเป็นพวกเราชาวรามคำแหงที่เราภาคภูมิใจยิ่ง

*****